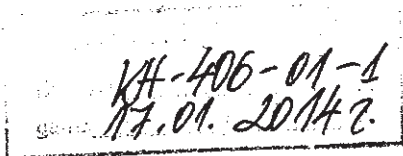

**АСОЦИАЦИЯ
НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**

1527 София, ул. Тракия №15
тел./факс: (02) 963 37 52, 963 37 56
e-mail: bica@bica-bg.org
www.bica-bg.org

Изх. № 072/16.01.2014 г.

ДО

**ПРОФ. ВАНЯ ДОБРЕВА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА НА
42-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

На Ваш изх. № КН-353-09-71/ 03.12.2013 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДОБРЕВА,

Приложено Ви изпращаме становище по проект на закон за изменение и допълнение на Закона за професионално образование и обучение № 354-01-88, внесен от Валентина Богданова и група народни представители на 03.12.2013 г. и проект на закон за изменение и допълнение на Закона за професионално образование и обучение № 354-01-76, внесен от Милена Дамянова и група народни представители на 12.11.2013 г.

Предлагаме на Вашето внимание нашите коментари и предложения за прецизиране на някои от текстовете в законопроекта, като се надяваме, че те ще бъдат взети под внимание и ще бъдат включени във финалния вариант на законопроекта.

Приложение: съгласно текста.

С УВАЖЕНИЕ,

**ВАСИЛ ВЕЛЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА
АСОЦИАЦИЯ НА
ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**

**АСОЦИАЦИЯ
НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**

1527 София, ул. Тракия №15
тел./факс: (02) 963 37 52, 963 37 56
e-mail: bica@bica-bg.org
www.bica-bg.org

СТАНОВИЩЕ

по проект на закон за изменение и допълнение на Закона за професионално образование и обучение № 354-01-88, внесен от Валентина Богданова и група народни представители на 03.12.2013 г. и проект на закон за изменение и допълнение на Закона за професионално образование и обучение № 354-01-76, внесен от Милена Дамянова и група народни представители на 12.11.2013 г.

Подкрепяме като цяло проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионално образование и обучение № 354.01-88, внесен от Валентина Богданова и група народни представители на 03.12.2013 г. със следните мотиви:

Предложеният от вносителите проект е по-изчистен и ясен терминологично, няма императивни, нито дискриминационни нововъведения за разлика от проекта, внесен от Милена Дамянова и група народни представители. Считаме, че процеса на валидиране е описан изчерпателно в предложението, като самото валидиране следва да се обособи в отделна точка. Приемаме също предложенията за създаване на нова ал. 6 в чл. 8 и нова ал. 4 в чл. 9 с визираните редакции. В тази връзка считаме, че в чл. 9 следва да се създаде и нова ал. 5 със следното съдържание:

„(5) Право за осъществяване на обучение чрез работа (дуално обучение) за придобиване на професионална квалификация по професия или част от професия имат институции, предоставящи професионално образование и/или обучение с работодатели въз основа на сключен договор между тях.“

Не подкрепяме като цяло проекта на закон за изменение и допълнение на Закона за професионално образование и обучение № 354.01-76, внесен от Милена Дамянова и група народни представители на 12.11.2013 г. със следните мотиви:

1. В предложението не се говори за институции, предлагащи професионално образование и обучение, а за професионални гимназии, което автоматично изключва участието на останалите институции;
2. Не приемаме създаването на нова юридическа форма на взаимодействие на браншови организации и МОН, под която форма ще се предоставя практическо обучение на ученици и обучаеми (разбираме като възрастни) в центровете за професионално обучение. Създава се нова форма на обединение за предоставяне на практическо обучение, което обучение ще се провежда в Центровете за професионално образование (ЦПО). Това е неприемливо поради:

- Нито един ЦПО няма да допусне практическото обучение в центъра да се извършва от външна организация, било то и указаното обединение.
 - За нас е неясен смисъла на обединение между браншовите организации и МОН, с цел предоставяне на практическо обучение. И двете страни нямат капацитета да предоставят такова обучение. В случай че се цели повишаване на качеството на практическото обучение, то обединението следва да е между работодател, работещ в дадена професионална област и обучителна институция, подобно на дуалното обучение.
 - Така предложен текстът е лобистки и цели обслужване с цел приходи за МОН и браншовите организации.
3. В чл. 49а се предлага ресурсното осигуряване на институциите, предоставящи професионално образование и обучение думата „материални“ да се замени със „собствена материална база“. По наше мнение това създава възможност за императивно въвеждане на задължение, което ще елиминира голяма част от доставчиците на услуги от пазара на тези услуги, в т.ч. и ЦПО. В този смисъл категорично не приемаме направеното предложение за „собствена материална база“. Считаме, че направеното предложение е недопустима намеса в организацията на работа на обучителните институции, които не са обезпечени с делегирани бюджети, като това ги поставя в неравностойна позиция на пазара. Обръщаме внимание, че наличието на собствена материална база не е критерий за високо качество. Явен пример за това е отливът на ученици от много добре обезпечени с материална база училища.
 4. Подобни императивни намерения се визират и в предложените текстове в чл. 5б, нови т. 8, където е записано, че работодателите „осигуряват“ условия за провеждане на практическата част на дуалното обучение в предприятията. Същото се отнася и за текста, че „обучението по чл. 5, ал. 4, т. 1 се финансира от работодателя“. Всъщност вносителите предлагат да има дуално обучение, което да се провежда единствено по договор между професионална гимназия и работодател, като работодателят не само осигурява базата за практическо обучение, но и заплаща самото обучение.
 5. Направено е и предложение за подновяване на лицензията на всеки 5 години, под предтекст, че се налага актуализиране на плановете и програмите за обучение. Считаме това за недопустимо, защото актуализиране понастоящем се прави перманентно. Целта на предложението вероятно е да се събират пари регулярно, на всеки 5 години, при подновяване на лицензията. Всяка обучителна институция актуализира своите планове и програми и тяхното съдържание при необходимост и в съответствие с наложителни външни фактори, свързани с конкретната професия.
 6. В предложението се прави опит да се инкорпорира норма не на систематичното им място по отношение на ученици със специални образователни потребности. Това е неприемливо допълнително разграничаване, при положение, че е разписана специална глава за тези ученици.
 7. Вносителите предлагат да се закрият центровете за квалификация на обучаващите и на тяхно място да се открият нови формирования – центрове за нови знания, които да са юридически обединения между МОН и браншовите организации, за обучение на ученици и обучаеми по практика в центровете за професионално обучение. Това не осигурява яснота относно

ролята на конкретния работодател, с конкретната му материална база, с конкретния му ресурс от специалисти – професионалисти, нито относно ползата за конкретния работодател. Нито МОН, нито браншовата организация могат да провеждат практическо обучение. Тази функция може да се осъществи единствено от работодателите, по причина, че само те разполагат с непрестанно модернизиращ и адекватен ресурс.

8. С внесеното предложение се въвежда реформа в сферата на образованието и обучението, като се въвеждат „единици резултати от кредити“. Това като намерение е удачно, но в състоянието, при което системата не е готова да ги въведе, ще настъпи хаос.
9. Не приемаме също предложението за отпадане на степените на образование, като и изключването на възможността на учениците да се обучават по индивидуален план, което е различно по същество от придобиването на знания, умения и компетентности чрез работа, натрупване на практически опит или самостоятелно учене. Докато терминът „индивидуална подготовка“ не изключва гореизброените възможности.
10. На последно, но не по значение място, считаме, че създаването на програма Ж е излишно, тъй като дуалното образование или обучение може да се провежда по всички съществуващи до момента рамкови програми, като отправната точка е конкретната професия.

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Вх.№ 2481

дата 13.01.2014

ДО

Г-ЖА ВАНЯ ДОБРЕВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА
ПРИ 42-РО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТАНОВИЩЕ НА БЪЛГАРСКАТА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Относно: *Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение, сигн. № 534-01-76*

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение, сигн. № 534-01-88

УВАЖАЕМА Г-ЖО ДОБРЕВА,

Българска търговско-промишлена палата /БТПП/ принципно подкрепя и двата представени законопроекта.

Положителни са измененията в насока подобряване на връзката бизнес-образование, чрез засилване на ролята на работодателите и браншовите работодателски организации в процесите на организиране на учебната подготовка, придобиване и прилагане на професионалните знания и умения от трудещите се, с оглед постигане на по-голямо съответствие между изискванията на реалната икономика и условията на пазара на труда.

В допълнение, по предложените законопроекта БТПП представя следните бележки и предложения:

Общи бележки и предложения:

- Разширяването на функциите на браншовите/отрасловите организации на работодателите (с допълнение на сегашния чл. 56 и нов чл. 56а) е в съответствие с позицията на БТПП. За да се гарантира по-добре приложимостта на тези функции, предлагаме за всяка от тях да се предвиди изричен текст/референция за изпълнението им (а при необходимост и конкретен ред за това) на съответните систематични места в Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) – в новия чл. 9а във връзка с участието на организациите в оценката на качеството на обучението, в чл. 13 във връзка с участието в изготвянето на учебните планове и програми, в чл. 31 във връзка с участието в осигуряването на учебната и производствената практика, в чл. 36 във връзка с участието в разработването на националните изпитни програми, в чл. 49 във връзка с участието в експертните комисии на Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО), в новия чл. 6а във връзка с участието в изготвянето на списъка със защитените професии.

- С цел постигане в най-голяма степен на ползите от дуалното обучение, предлагаме във финансирането му да бъдат включени източниците по чл. 59, ал. 1 от ЗПОО и/или да се предвиди възможност за въвеждане на данъчни облекчения, финансови стимули и други мерки за облекчаване на финансовата тежест за страните, провеждащи дуално обучение.

- Предлагаме в ЗПОО изрично да се предвиди съгласуване с организациите на работодателите на актовете от значение за взаимодействието между бизнеса и професионалното образование и обучение, в това число: акта на МС относно критериите за определяне на защитените професии и списъка с тях (§6 от законопроект 354-01-76 и §6 от законопроект 354-01-88), наредбата за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (§9 от законопроект 354-01-76 и §9 от законопроект 354-01-88), правилника за организацията и дейността на центровете за нови знания (§15 от законопроект 354-01-76), наредбата за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (§17 от законопроект 354-01-76), актове, свързани с процеса на валидиране на професионални компетентности, и др.

По законопроект сигн. № 354-01-76:

по § 4 – Предлагаме вместо „обучение чрез работа (дуално обучение)“ да остане само изразът „обучение чрез работа“. Тази редакция е използвана и в обсъждания към момента в Народното събрание законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда, сигн. № 354-01-68, където е предложена замяна на наименованието „договор за ученичество“ с „договор за обучение чрез работа“;

по § 6 – Предлагаме да бъде разписана дефиниция на понятието „защитена от държавата професия“;

по § 15 – В текста е добре да се уточни, че под „браншови организации“ се разбира само работодателски организации;

Считаме, че уредбата на центрoвете за нови знания следва да се допълни в самия закон с разпоредби относно статута на юридическите лица, източниците и начините за финансиране на дейността, роля на НАПОО и други институции по отношение на тези центрове.

Също така, предлагаме осъществяването на практическо обучение в центрoвете за нови знания да не се ограничава само до ученици и обучаеми от центрoвете за професионално обучение, а в центрoвете за нови знания да бъдат обучавани и други желаещи лица. В случай, че за това съществува пречка, в мотивите към законопроекта следва да се посочат причините за това.

Следва да се посочи и в каква форма ще се уреждат отношенията между страните във връзка с обучението (напр. чрез договор);

В изготвянето на правилника за организацията и дейността на центрoвете за нови знания следва да участват и браншовите организации, като партньори в тези центрове, което предлагаме изрично да се запише в законопроекта.

Виж също трети булет от Общите бележки;

по § 17 – виж бележките по § 4 и трети булет от Общите бележки;

по § 19 – Предлагаме да се дефинира понятието „обща професионална подготовка“;

по § 21 – За повече яснота и улеснение на желаещите да получат Европейско приложение, предлагаме да се направи препратка към съответните актове/разпоредби, регламентиращи условията и реда за получаването на Европейско приложение;

по § 22 – Предлагаме изрично да се посочи дали валидиране може да се извършва за всички професии;

Наред с това, следва да се уточни дали е възможно лице, натрупало част от единиците резултати от учене чрез формално обучение, да ги използва за целите на валидирането (което съгласно посочената дефиниция се извършва само за учене извън формалните способности);

по § 28 – Предлагаме да се предвиди задължение за НАПОО да публикува на интернет страницата си също и списъка на защитените от държавата професии;

по § 34 – имайки предвид, че центрoвете за нови знания се създават съвместно с браншови организации, в законопроекта следва изрично да се предвиди съответните организации не само да правят предложения за създаване на такива центрове, но и да участват в определянето на условията и реда за организацията и работата на тези

центрове, в това число в изготвянето на правилника за организацията и дейността на центровете за нови знания;

по § 37 – БТПШ изразява несъгласие обучението чрез работа да се финансира само от работодателя, поради което предлагаме заличаване на ал.9 на чл. 59 от законопроекта. В тази връзка, виж втори булет от Общите бележки;

по § 38 – в т. 6 на пар. 1 посочените в дефиницията изисквания за проявяване на инициатива и за работа в екип се обхващат от израза „качествено упражняване на определена професия“, а също така не са приоритетни за всяка една професия. В този смисъл и с оглед невъзможността за изчерпателно изброяване на изискванията за всички професии, предлагаме думите „за проявяване на инициатива, за работа в екип и“ да отпаднат;

§ 40 – Предложеният текст следва да се преразгледа в контекста на законопроекта за изменение и допълнение на Кодекса на труда, сигн. 354-01-68;

По законопроект сигн. № 354-01-88:

по §11 – Предлагаме да се предвиди таксите във връзка с извършване на валидирането да се определят на разходопокривен принцип по единна тарифа на Министерски съвет /както е предложено в законопроект 354-01-76/, вместо валидиращите институции сами да определят размера на таксите;

по §13 – Виж бележките по § 28 на законопроект 354-01-76;

Също така, от текста на законопроекта не става ясно дали отпада досегашната т. 4 на ал. 2 на чл. 50 от ЗПОО, съгласно която НАПОО публикува на интернет страницата си лицензираните институции. Предлагаме тази разпоредба да се запази;

по §19 – Предлагаме текстът да се допълни във варианта на § 33 на законопроект 354-01-76;

по § 24 – Предлагаме дефиницията в т. 15 на пар. 1 да се допълни, както следва: „качеството на квалификациите по отношение на пазара на труда, *икономическата среда* и гражданското общество“.

С уважение,

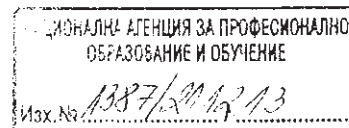
Цветан Симеонов
председател на УС на БТПШ

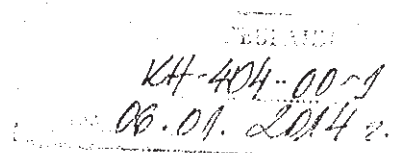

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО
ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

ДО
ПРОФ. ВАНЯ ДОБРЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

НА ВАШИ № ИЗХ. № КН-353-09-71/03.12.2013 Г.

СТ А Н О В И Щ Е

Относно: *Законопроект за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение, № 354-01-76, внесен от Милена Дамянова и група народни представители на 12.11.2013 г. и Законопроект за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение, №354-01-88, внесен от Валентина Богданова и група народни представители на 03.12.2013 г.*

УВАЖАЕМА ПРОФЕСОР ДОБРЕВА,

Националната агенция за професионално образование и обучение чрез своето становище по двата законопроекта изразява мнение по текстовете свързани пряко с дейността и статута си.

I. Текстовете, които подкрепяме от законопроектите са:

1. Подкрепяме принципно въвеждане на система за „валидиране на професионални знания, умения и компетентности“, защото смятаме, че гражданите трябва да имат сертификат за компетентностите, които притежават независимо по какъв начин, кога и къде са придобити. Това улеснява реализацията им на пазара на труда, мобилността, подпомага социалното включване и осигурява възможност за повишаване на квалификацията.
2. Подкрепяме текстовете предложен във връзка с осигуряване на качество на професионалното образование и обучение, защото чрез провеждане на качествено обучение се гарантира конституционно право на гражданите, дава се възможност за по-добра реализация на пазара на труда и се осигурява

съответствие с потребностите на бизнеса. Въвеждането и поддържането на системи за качество както на национално ниво, така и на ниво обучаваща институция следва да допринесе за увеличаване на прозрачността и последователността на политиката в областта на развитието на ПОО, да насърчи взаимното доверие както между заинтересованите страни в България и в чужбина, да улесни мобилността на работниците и учащите и самия процес на учене през целия живот.

3. Подкрепяме текста, отнасящ се до въвеждане на „защитени професии“, както и приемането им да става с акт на Министерския съвет, защото това осигурява възможност за развитие на икономически отрасли и услуги, приоритетни за развитието на страната и не толкова привлекателни за обучаваните.
4. Подкрепяме текста в чл. 6 (М. Дамянова), Списъкът на професиите за професионално образование и обучение да се разработва, изменя и допълва по предложение на председателя на НАПОО при условия и по ред, определени в Наредба на министъра на образованието и науката. Приемаме разработване на Наредба и предлагаме да се представя професионален профил (не ДООИ) с описание на резултатите, които трябва да се постигнат чрез знания, умения и компетентности в съответствие с НКР.
5. Приемаме предложения текст в чл. 8 за въвеждане на Национална квалификационна рамка (В. Богданова), защото чрез въвеждането на Националната квалификационна рамка ще се осигури прозрачност на придобиваните в България квалификации с тези в другите европейски държави.
6. Подкрепяме предложената промяна в чл. 28 (В. Богданова) за въвеждане на модулен принцип на обучение, защото това осигурява гъвкавост на предлаганото обучение и защото в системата на центровете за професионално обучение този термин е въведен и съществува, но не са създадени ясно регламентирани правила. Въвеждането на модулен принцип на обучение би създавало предпоставка за съпоставимост на професионалните квалификации, придобивани в системата на професионалното образование с тези придобивани в системата на обучението на възрастни.
7. Подкрепяме предложената промяна в чл. 38, (М. Дамянова), относно възможността за получаване на Европейско приложение, защото това осигурява прозрачност на придобитите компетентности и възможност за трансфер на знания и умения на европейско ниво на българските граждани и

защото това е практика в България по Програма „Учене през целия живот“, но няма законово уредена регламентация.

8. Подкрепяме предложената промяна в чл. 42, (В. Богданова), относно създаване и поддържане на регистър на издадените документи за придобита квалификация от Центровете за професионално обучение, като предлагаме да се добави текст, че това може да се осъществи чрез Информационната система на НАПОО. Бързото развитие на техниката и технологиите неминуемо налага тази промяна, а и това ще осигури възможност за бърз достъп до базата данни на НАПОО по отношение на придобитата от лицата професионална квалификация на представителите на браншовите организации и работодателите.
9. Подкрепяме текста на чл. 47, т. 5 (от двата законопроекта), отнасящ се до приемането на критерии за издаване на лицензия по чл. 49а като функция на управителния съвет на НАПОО. Приемането на тази разпоредба практически осигурява прилагането на трипартитния подход, където социалните партньори вземат активно участие в разработването и прилагането на политиката за поощряване на заетостта, включително на активните мерки на пазара на труда – обучение и консултиране и инициативите, отнасящи се до ученето през целия живот.
10. Подкрепяме предложената промяна чл. 50 (от двата законопроекта), която осигурява пълна прозрачност на осъществяваните от НАПОО дейности, тъй като това ще даде достъп на гражданите да ползват услугите чрез интернет пространството, предоставяни от Агенцията.
11. Подкрепяме разширяването на функциите и възможността за по-широко участие на браншовите организации в процеса на ПОО, предложени в чл. 51, чл. 52, чл. 53, чл.54, чл.56 и чл. 56а (от двата законопроекта). Общите усилия на социалните партньори ще гарантират осигуряване условия за качествено професионално образование и обучение.

II. Предлагам:

1. Да отпадне конкретизирането на текста (М. Дамянова) за законово определяне структурата на ДООИ, тъй като това е динамичен процес и би довело до трудности във връзка с последващи нормативни ограничения.
2. Промяна в текста на чл. 49а (М. Дамянова), уреждащ възможността за подновяване на лицензирането на 5 години, като предлагаме центровете за професионално обучение да бъдат задължени да представят в НАПОО

актуализирани учебни планове и програми в рамките на 2 месеца преди започване на съответния курс на обучение по дадена професия. Актуализираните учебни програми да се подават през Информационната система на НАПОО, а курсовете да започват след получено одобрение.

Приемаме направените в допълнителните разпоредби легални определения на ползваните в Проекта за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение термини, защото настоящата терминология е остаряла и не отговаря на развитието на съвременните политики и европейските инструменти. Предлагаме законово да се даде възможност, министърът на образованието и науката да организира тестването и експериментирането на иновативни подходи в професионалното образование и обучение, като например: изграждане на структури концентриращи в себе си материална база подпомагаща придобиването на нови знания и умения за определен бранш; въвеждането на нови форми на обучения по професии с по-голяма практическа насоченост; изграждане на центрове за обучения на възрастни на основата на професионални гимназии със затихващи функции. В резултат на подобно тестване и задължително дискутиране могат да се направят и предложения за обективни нормативни промени, въвеждането на които на този етап може да се окаже прибързано и с неизяснени последици.

Във връзка с осигуряването на качество на професионалното образование и обучение предлагам да стартира дискусия по отношение на въвеждането на програмна акредитация на лицензираните институции, тъй като безсрочната лицензия и недостатъчния финансов и човешки ресурс не способстват за неговото постигане. В резултат на проучване и анализ на настоящата ситуация би могло да се предприемат и следващи законодателни промени.

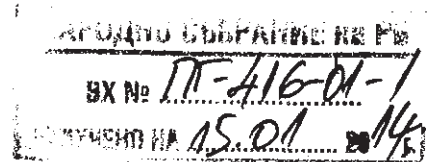
С уважение,

ЕМИЛИЯНА ДИМИТРОВА

Председател на НАПОО

Deutsch-Bulgarische
Industrie- und Handelskammer
Германо-Българска
индустриално-търговска камара

Ausg. Nr./ Изх. №: 6 / 15.01.2014

✓ ДО
Г-ЖА ВАНЯ ДОБРЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ПАРЛАМЕНТАРНАТА КОМИСИЯ
ПО ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
42-РО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-ЖА КОРНЕЛИЯ НИНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ПАРЛАМУНТАРНАТА КОМИСИЯ
ПО ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
42-РО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПРОФ. Д-Р АНЕЛИЯ КЛИСАРОВА
МИНИСТЪР НА
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
МИНИСТЪР НА
ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-Н ДРАГОМИР СТОЙНЕВ
МИНИСТЪР НА
ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

София, 15.01.2014 г.

Относно: изменения и допълнения в Закона за професионалното образование и обучение

Deutsch-Bulgarische Industrie- und Handelskammer (АНК)
F. J. Curie Str. 25 A
BG-1113 Sofia
Tel.: (00359 2) 8163010 / Fax: (00359 2) 8163019
E-Mail: info@ahk.bg / Internet: <http://bulgarien.ahk.de>
Beschluss Nr. 1/12.03.2004 des Sofioter Stadtgerichts,
Firmenakte Nr. 824/2004

Германо-Българска индустриално-търговска камара
ул. Фредерик Жолио Кюри 25 А
1113 София, България
Тел.: (00359 2) 8163010 / Факс: (00359 2) 8163019
E-Mail: info@ahk.bg / интернет: <http://bulgarien.ahk.de>
Решение № 1/12.03.2004 г. на Софийски градски съд,
фирмено дело № 824/2004 г

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

С огромен интерес следим процедурата по приемането на измененията и допълненията в Закона за професионалното образование и обучение. Приветстваме актуализацията на закона и включването в него и на елементи на дуалната система за професионално обучение в България. В немскоговорящите страни необходимите законодателни и структурни особености и рамкови условия за прилагане и утвърждаване на дуалното обучение са търпели развитие в продължение на десетилетия, дори столетия. Затова страни като САЩ, Китай или Испания се обръщат към Германия за съдействие при въвеждането на елементи на дуалната система.

За успеха на дуалното професионално обучение е крайно необходимо да се създаде съответстваща законодателна рамка. Ние препоръчваме още по време на законодателната процедура да се привлече чуждестранна експертиза, за да се създаде подходяща законодателна рамка. Германо-Българската индустриално-търговска камара е готова да окаже съдействие при осигуряването на германски експерти от Асоциацията на германските индустриално-търговски камари (DIHK) и мрежата на германските индустриално-търговски камари (IHK), Германското дружество за международно сътрудничество (GIZ) и Германския федерален институт за професионално обучение (BIBB).

Трябва още сега да се предвиди, че за успешното въвеждане на елементи на дуалната система е необходимо участието на координиращи инстанции на ниво работодатели. Поради липсата на икономически структури на настоящия етап това може да се реализира чрез образователни клъстери, които да се създадат от предприятията или съответните камари и съюзи и които да бъдат финансирани с публични средства.

За допълнителни въпроси и бъдещо сътрудничество сме на Ваше разположение.

С уважение,

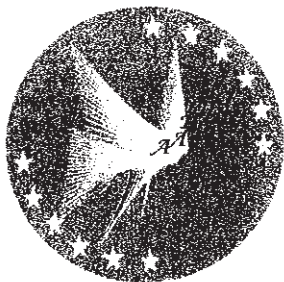
Д-р Митко Василев
Главен управител
ГБИТК

Андреас Шефер
Зам. Управител
ГБИТК

д-р Любов Попова
Председател на спец. комисия
за професионално обучение
към ГБИТК

Deutsch-Bulgarische Industrie- und Handelskammer (AHK)
F. J. Curie Str. 25 A
BG-1113 Sofia
Tel.: (00359 2) 8163010 / Fax: (00359 2) 8163019
E-Mail: info@ahk.bg / Internet: <http://bulgarien.ahk.de>
Beschluss Nr. 1/12.03.2004 des Sofioter Stadtgerichts,
Firmenakte Nr. 824/2004

Германо-Българска индустриално-търговска камара
ул. Фредерик Жолио Кюри 25 А
1113 София, България
Тел.: (00359 2) 8163010 / Факс: (00359 2) 8163019
E-Mail: info@ahk.bg / интернет: <http://bulgarien.ahk.de>
Решение № 1/12.03.2004 г. на Софийски градски съд,
фирмено дело № 824/2004 г

Асоциация на специализираните центрове
за професионално обучение (АЛСРО)

1618 София, България, ул. "Княгиня Клементина" 39.
телефон: (02) 952 25 31, e-mail: alcpro@abv.bg

Изх. № 03/ 17.12.2013 г.

КН-306-01-4
19.12.2013г.

ДО
ГОСПОЖА ВАНЯ ДОБРЕВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СОФИЯ 1000

СТАНОВИЩЕ

по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение внесен на 12.11.2013 г.

Уважаема г-жо Добрева,

В последните няколко години съществена част от активната политика на пазара на труда беше свързана с подобряване на конкурентноспособността на участниците на този пазар, пряко свързана с повишаване на нивото на тяхната професионална квалификация. Един от факторите за повишаване на ефективността в тази област е осъвременяването на настоящата законова база.

В тази връзка приветстваме внесенят проект за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО). Считаме, че в предложения проект са намерили място някои основни постановки на европейските практики на организация на професионалното образование и обучение като:

- Модулната организация на процеса на обучение;
- Въвеждането на европейско приложение към свидетелството за професионално образование и обучение;

За да бъдем максимално полезни, предлагаме на Вашето внимание някои конкретни бележки по предложените текстове:

1. Нови текстове на чл. 5 ал. 4

В предложения нов текст в §4. да отпаднат думите „обучение за придобиване на професионална квалификация и улесняване на достъпа до“ и текстът да придобие следната редакция:

„(4) Валидирането на професионални знания, умения и компетентности осигурява признаване на придобити знания, умения и компетентности по професия или част от нея, с цел достъп до пазара на труда.“

2. Нов чл. 6а

Внесените нови текстове в § 6 въвеждат термина „защитени професии“.

Предлагаме в Допълнителните разпоредби да бъде прецизирана дефиницията за това понятие, тъй като във внесените нови текстове няма яснота какво ще се защитава. При дефинирането на защитена професия следва да се направи ясно разграничение между процеса на защита на дадена професия и процеса на нейното отмиране.

Според нас утвърждаване на подобен списък трябва да става само и единствено на национално ниво. Едновременно с това предлагаме актуализацията на списъка на защитените професии да става на по-дълъг период, например веднъж на три години, тъй като едногодишният цикъл е прекалено кратък за установяване необходимостта от защита на една или друга професия.

В тази връзка предлагаме текста на новия чл. 6а да придобие следната редакция:

„Защитени професии“

Чл. 6а. (1) Определени професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 могат да се утвърждават като защитени от държавата професии.

(2) Критериите за определянето на защитените от държавата професии се приема с акт на Министерския съвет;

(3) Списъкът на защитените от държавата професии, съгласно критериите по ал. 2, се определя и актуализира веднъж на три години до края на месец октомври на съответната година.”

3. Изменения в чл. 40

По наше мнение не бива да се приемат текстовете на предложената нова ал. 4, тъй като въвеждането на различни документи, доказващи еднакви знания и умения ще доведат до неравнопоставеност на лицата на пазара на труда. Предлагаме образците за придобити знания и умения в процеса на професионалното образование и обучение да бъдат пригодени и за валидиране на такива.

Предложените от нас уточнения в предложения проект ще подпомогнат по-доброто прилагане на Европейските директиви в сферата на професионалното образование и обучение и ще улеснят достъпа на лицата до професионална квалификация. Доброто образование и обучение ще осигури качествена заетост на пазара на труда.

**Председател на УС на
АЛЦПО:**

.....
/доц. д-р Евгени Евгениев/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№ 0101-165
18.12. 2013 г.

КН-303-07-35
19.12.2013г.

ДО

ПРОФ. ВАНЯ ДОБРЕВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

На Ваш № КН-353-09-65/22.11.2013 г.

СТ А Н О В И Щ Е

Относно: *Законопроект за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение, № 354-01-76, внесен от Милена Дамянова и група народни представители на 12.11.2013 г.*

УВАЖАЕМА ПРОФЕСОР ДОБРЕВА,

Министерството на образованието и науката не подкрепя представения на вниманието законопроект по следните съображения:

I. Със законопроекта се въвежда възможност за обучение чрез работа (дуално обучение), но считаме че въпросите, свързани с този вид обучение не са последователно проведени, нито са решени пълно и се нуждаят от преосмисляне:

1. От предложените текстове е видно, че обучението чрез работа ще е приложимо само за лицата, навършили 16 години, които като субекти на закона са отграничени от учениците. Предложеното решение не съответства на мотивите към законопроекта, където е посочено, че „целта е създаване на възможности за по-тясно сътрудничество на професионалните гимназии и бизнеса, придобиване на практическо ориентирано обучение, осигуряващо заетост на учениците и насочването им за кариерна реализация по придобитата професия в предприятието партньор.” Учениците, обаче не са субекти на предложените разпоредби, предлагащи уредба на обучението чрез работа.

2. Не е предложена уредба на организацията на учебния процес в професионалното обучение чрез работа (не са предложени изменения и допълнения в чл. 17), което ще доведе до различни практики и трудности при въвеждането му в практиката.

3. Законопроектът не предлага уредба на начина на завършване на дуалното обучение, нито на организацията и съдържанието на изпитите за придобиване на професионална квалификация, като не са направени изменения и допълнения на съответните систематични места в закона. Тези въпроси са от съществено значение за въвеждането на обучението чрез работа и тяхната уредба следва да е на законодателно ниво.

4. Въпросът за финансирането на дуалното обучение следва да бъде прецизиран, тъй като законопроектът предлага изрична уредба само на обучението, извършвано от работодателя (§ 37, т. 2). Предвидено е, че обучението в реална работна среда (по чл. 5, ал. 4, т. 1) се финансира от работодателя. Не е предложен специален текст относно финансирането на обучението по чл. 5, ал. 4, т. 2 – в професионалната гимназия, поради което следва да се прилагат общите текстове на чл. 26 от ЗПОО, т.е. теоретичната част на дуалното обучение в професионалната гимназия ще трябва да бъде финансово осигурена или от работодателя, или от самия обучаем. Считаме, че следва да бъде регламентиран механизъм за финансиране на теоретичната подготовка от страна на държавата.

II. Изразяваме несъгласие с предложените текстове в § 20 т. 1 и т. 2, отнасящи се само до Националната спортна академия. Така предложените текстове създават ограничителни условия по отношение само на едно висше училище и не осигуряват възможност за участие на висшите училища, обучаващи спортни специалисти и лицензираните спортни организации.

III. Със законопроекта се предлага въвеждането на нов вид институции в системата на професионалното образование и обучение – центрове за нови знания, които да организират практическо обучение на ученици и обучаеми в центровете за професионално обучение. Необходимостта от съществуването на този нов вид институции не е достатъчно мотивирана, а предложената уредба е непълна и неясна. Възниква въпросът за необходимостта от съществуването им, доколкото всяка институция, провеждаща професионално образование и обучение, съгласно изискванията на закона следва да има капацитет за осъществяване на качествено практическо обучение. От друга страна, не е предложена уредба на съществени

въпроси, свързани със статута на тези центрове – в компетентността на кой орган е тяхното откриване, закриване и преобразуване и с какъв акт те се откриват, как ще се финансира тяхната дейност, на какви изисквания следва да отговорят.

Не приемаме предложеното законодателно решение в чл. 23, ал. 1, според което центрoвете за нови знания ще са юридически лица „между браншови организации и Министерството на образованието и науката за придобиване на практически умения”, не само поради неясния правен статут на тези юридически лица, а и поради несъответствие с основните цели и функции на Министерството на образованието и науката, като администрация, подпомагаща министъра на образованието и науката, като орган на изпълнителната власт, в чиито правомощия не попада предвидената дейност.

IV. Текстoвете, касаещи качеството на професионалното образование и обучение, не са достатъчно прецизирани и не става ясно съдържанието на понятието качество. Осигуряването на качеството трябва да бъде разработено като единен подход за осигуряване на качеството на професионалната подготовка в системата на ПОО. То трябва да бъде регламентирано на всички равнища – национално, регионално и на равнище обучаваща институция, а не само на равнище обучаваща институция. Липсват текстове регламентиращи реда и условията за осигуряване на качество на професионална подготовка.

Не подкрепяме направеното предложение в чл. 9а, ал. 6 наредбата за осигуряване на качество в ПОО да се съгласува само с министъра на труда и социалната политика и с министъра на икономиката и енергетиката. Министерството на културата има отношение към професионалното образование в 21 училища по изкуства. Намираме за целесъобразно министърът на културата да е орган по съгласуването на подзаконовия нормативен акт, свързан с качеството на ПОО.

V. Считаме, че следва да се прецизират и предложените разпоредби, свързани с валидирането на професионални компетентности, както от концептуална, така и правно-техническа гледна точка.

Валидирането е определено като оценяване и признаване на съответствието между придобити професионални компетентности, получени чрез неформално обучение и информално учене, и държавните образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии (чл. 40, ал. 1):

Не са предложени условия и ред, при които ще се извършва оценяването на посоченото съответствие, като не е предвидено издаването на подзаконов нормативен акт (чл. 40, ал. 2);

В чл. 40, ал. 3 е предвидено, че признаването на посоченото съответствието се установява с полагане на изпити. Тази терминология е некоректна, тъй като признаването на съответствие между придобитите и изискуемите компетентности е юридически акт с правни последици, който се предхожда от оценка и установяване на съответствието.

Не са уредени и правните последици от документите по чл. 40, ал. 4 – какви права ползват лицата, получили посочените документи за валидиране.

VI. В направената нова редакция на чл. 13 е предложено задължително съдържание на държавните образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии, което включва и единици резултати от учене. Понятието единици резултати от ученето има съществено значение при въведената система за натрупване и трансфер на кредити (§19), поради което считаме, че на съответното систематично място, следва да бъде решен въпросът с влизането в сила на тези разпоредби и той да бъде съобразен с технологичното време за привеждане в съответствие на всички действащи държавни образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии с изискванията за съдържание, въведени с този законопроект.

VII. Относно предложените изменения и допълнения, свързани с дейността на Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО):

1. Предложената нова ал. 4 в чл. 41 (§23, т. 2) е немотивирана и считаме, че следва да отпадне. Структурата на администрацията НАПОО следва да се подчинява на общите разпоредби, уреждащи структурата и длъжностите в администрацията.

2. Следва да отпаднат и предложените функции и правомощия на НАПОО и на Управителния съвет, свързани с разработване, утвърждаване и приемане на критерии за лицензиране, тъй като предвиденото е в противоречие със Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност. В чл. 4, ал. 2 от посочения закон е предвидено, че всички изисквания, необходими за започването и за осъществяването на дадена стопанска дейност се уреждат със закон. С подзаконов нормативен акт, посочен в закон, тези изисквания могат да се конкретизират. Аналогична е и разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 1 във връзка с лицензионните режими. Нито председателят на НАПОО, нито Управителният съвет

разполагат с правомощия за издаване на подзаконовни нормативни актове, които да конкретизират изискванията (критериите) за издаване на съответните лицензии.

3. Считаме за твърде ограничително и предложението по чл. 49, ал. 2, т. 2 кандидатите за издаване на лицензия задължително да разполагат със собствена материална база. Освен собствеността, съществуват и други правни форми за осигуряване за ползване на необходимата материална база.

4. Считаме за нецелесъобразен и предложението в новата ал. 5 на чл. 49а режим за изменение на лицензията, тъй като промяната в обстоятелствата по т. 1, 3 и 4 са публични и се вписват в Търговския регистър. От друга страна, предложението не отчита обстоятелството, че лицензия може да бъде издавана и на юридически лица, които не са търговци - кооперации, сдружения и фондации.

Предложението по чл. 49а, ал. 5, т. 2 е в пълно противоречие с характера на издаваната лицензия като непрехвърлима и ненаследима, което следва от разпоредбата на чл. 49а, ал. 5 (която с предложението законопроект става ал. 8), както и с чл. 49г, ал. 2, т. 1 от ЗПОО.

5. Не подкрепяме и предложението режим за подновяване на лицензиите на всеки пет години. Освен че уредбата е разработена непълно и поставя редица въпроси, считаме, че този режим е необоснован и нецелесъобразен. Целите на подновяването могат да бъдат постигнати по пътя на последващия контрол, регламентиран в чл. 49в от ЗПОО.

ПРОФ. Д-Р АНЕЛИЯ КЛИМЕНТИНОВА
Министър на образованието и науката

СИНДИКАТ НА БЪЛГАРСКИТЕ УЧИТЕЛИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН КОМИТЕТ
SYNDICAT DES ENSEIGNANTS BULGARES

София 1000, ул. "Ген. Паренсов" N 11
Тел: 9 877-818 Факс: 9 881-794; 9 863-315
E-mail: sbu_centrala@abv.bg

11 Rue "Parenssov" 1000 Sofia
tel: 9 877-818 fax: 9 881-794; 9 863-315
E-mail: sbu_centrala@abv.bg

СТ А Н О В И Щ Е

КН-329-00-10
18.12.2013 г.

НА СИНДИКАТ НА БЪЛГАРСКИТЕ УЧИТЕЛИ
ПО ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА
ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ (№ 354-01-76)

Синдикатът на българските учители подкрепя предложения законопроект като счита, че той отговаря на необходимостта от промени в системата на професионалното образование и обучение (ПОО), насочени към постигане на набелязаните приоритети в европейските и националните политики в областта на ПОО.

Основните моменти, върху които се акцентира в проекта са насочени към:

- промени в съдържанието и организацията на професионалното образование и обучение чрез въвеждане на модулно обучение, както и на възможност за професионално обучение чрез работа (дуално обучение);
- въвеждане на система за осигуряване на качество на професионалното образование и обучение;
- определяне и утвърждаване в Списъка на професиите за професионално образование и обучение на „защитени професии“;
- регламентиране процесите на валидиране на професионални компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене, на натрупване и трансфер на кредити в професионалното образование и обучение;
- разширяване на функциите на заинтересованите държавни институции и организации и развитие на сътрудничеството със социалните партньори;

- създаване на възможности за по-лесен достъп до професионално образование и обучение.

Отчитайки положителните моменти на предложения законопроект, Синдикатът на българските учители смята, че в него биха могли да намерят място и текстове, отнасящи се до ангажименти и отговорности на МОН, отрасловите министерства и браншовите организации във връзка с подготовката на учители по професионално обучение и тяхната последваща квалификация, като гарант за постигане и поддържане на качество на професионалното образование и обучение.

Не са достатъчно добре регламентирани задълженията и отговорностите на бизнес партньорите при осъществяване на дуалното обучение, като смятаме, че е необходимо да се въведат по-конкретни изисквания към наставниците, както и ангажименти към учителите по практическа подготовка от училищата и възможност за определянето им като наставници.

Предлагаме като функция на синдикалните партньори (чл. 58) също да се бъде дадена възможност за участие при изготвянето и актуализирането на Списък на защитените от държавата професии.

Считаме, че с приемането на този законопроект биха се създали необходимите условия и инструменти за реализиране на целите и задачите по отношение на ПОО, заложили в проектите на Национална стратегия за учене през целия живот (2014-2020 г.), Концепция за развитие на професионалното образование и обучение в училищната система и Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020 г.), но намираме за необходимо приоритетно, преди него, да бъде приет новия Закон за училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка.

ПИ

ПРЕДСЕДАТЕЛ
Д-р ИК.Н. ЯНКА ТАКЕВА
Синдикат на БЪЛ
София

КОНФЕДЕРАЦИЯ
НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ
В БЪЛГАРИЯ

София 1040
пл. "Македония" 1
факс: 988 59 69
e-mail: knsb@knsb-bg.org
www.knsb-bg.org

№ 02-01-36

12.12.2013 г.

КН-329-00-8
16.12.2013 г.

ДО

ПРОФ. ВАНЯ ДОБРЕВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕТО

И НАУКАТА

КЪМ 42-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение № 354-01-76

Уважаема проф. Добрева,

В отговор на Ваше писмо № КН-353-09-71/3.12.2013 г. Конфедерацията на независимите синдикати в България изразява удовлетворение, че след многократно настояване за необходимостта, се стигна до обсъждане на предложения за изменение и допълнение в Закона за професионалното образование и обучение по отношение на:

1. Въвеждане на **система за валидиране** на професионалните знания, умения и компетентности по професия или част от нея (чл. 40 от ЗПОО и свързаните с него) и предложените конкретни текстове в законопроект № 354-01-76.

В чл. 40, ал. 6 и ал. 7 предлагаме редакция:

(6) За разходи за установяване, документиране, оценяване и признаване на **професионалните компетентности** (вместо опыта) на лицата, както и за провеждане на изпитите за **признаване** (вместо придобиване) на професионална квалификация...

(7) Сумите по ал. 6 не се събират, когато дейностите се финансират със средства по програми и проекти, **съфинансирани** със средства от европейските структурни фондове.

Подходящо е допълване в чл. 41, ал. 2 на текста „и валидиране на професионални знания, умения и компетентности“ като нова функция на НАПОО, наред със създаването и поддържането на регистър на издадените документи по чл. 38 и чл. 40, издадени от централните за професионално обучение.

2. КНСБ приветства предложенията за включване на ал. 4 и ал. към чл. 5, чл. 9, чл. 13, чл. 15, чл. 26а), чл. 35, свързани с **дуалното обучение**.
3. Приемаме промяна на „непрекъснато“ с „**продължаващо**“ професионално обучение в чл. 10, ал. 3, т. 6 и въвеждане на т. 7 и допълненията в т. 4 на чл. 11 и чл. 12, свързани с лица със специални образователни потребности.
4. КНСБ приема предложението за **въвеждане, натрупване и трансфер на кредити** в професионалното образование и обучение като Раздел V в Глава четвърта.
5. Допълването на ал. 6 в чл. 38 е коректен.
6. Настояваме разширените възможности на социалните партньори (чл. 56а и следващите) да обхванат и **браншовите организации на работниците и служителите**, които ще допринесат за повишаване на ангажираността на заетите, особено като наставници във връзка с дуалното обучение.
7. КНСБ счита, че въвеждане на **система от за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение с единни критерии, включени в Наредбата на министъра на образованието и науката, съгласувана с министъра на труда и социалната политика и министъра на икономиката и енергетиката и отразени в Държавните образователни изисквания** ще допринесе за съществена положителна промяна на мястото и ролята на системата за професионално образование и обучение за стабилизиране на ситуацията на пазара на труда.

Приветстваме предложените промени за разширяване на възможностите за придобиване на задължителната и избираемата професионална подготовка чрез обучение по учебни предмети или **модули**.
8. Уместно е в изготвянето и актуализирането на **Списъка на „защитените професии“** да бъдат включени **представители на организациите на работниците и служителите**, които най-добре познават предизвикателствата.
9. Във връзка с улесняване на достъпа до образование и до професионално обучение на лица над 16-годишна възраст КНСБ предлага да се допълни:

Въвеждане на механизми за улесняване и разширяване на достъпа до професионално образование и обучение като: Национален и секторни фондове за професионална квалификация; индивидуалните сметки за обучение; двустранни споразумения за публично-частни партньорства.

С УВАЖЕНИЕ:

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ
ПРЕЗИДЕНТ НА КНСБ

Изх. № 02-00-68

Дата: 14.12.2013 г.

КН-316-01-4
16.12.2013 г.

ДО
ПРОФ. ВАНЯ ДОБРЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И
НАУКАТА
ДО
Г-ЖА КОРНЕЛИЯ НИНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
42-ро НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Копие
ДО
ПРОФ. Д-Р АНЕЛИЯ КЛИСАРОВА
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И
НАУКАТА

ОТНОСНО: Становище по внесените законопроекти за изменение и допълнение на ЗПОО

УВАЖАЕМА ПРОФ. ДОБРЕВА,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО НИНОВА,

Представяме Ви становището на Българската стопанска камара – съюз на българския бизнес (БСК) по внесените от народни представители от ГЕРБ и от Коалиция за България законопроекти за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение.

БСК е на мнение, че професионалното образование и обучение (ПОО) е част от цялостната образователната система в България. Водещо място в системата има Законът за народната просвета, т.е. законът, който регламентира рамката и основните политики на образованието.

В тази връзка считаме, че съществени промени в ЗПОО е редно да се приемат едва след приемане на основния закон. В противен случай рискуваме да се получи противоречие между приетите сега промени и регламентите на по-общия закон.

Мнението ни е, че предложените промени в ЗПОО решават временно неотложни проблеми, но не и проблемите за системата на ПОО като цяло. Съществуващият закон за ПОО регламентира системата за професионално образование и обучение в съответствие с потребностите на икономическото развитие в периода на преход към пазарна икономика. Философията на закона и основните регламенти изиграха положителна роля в подготовката на кадри за прехода от регулирана икономика към пазарно стопанство. Законът създаде система за професионално образование и обучение, която натрупа опит, създаде положителни практики, които безспорно трябва да се отчетат и използват при създаването на новите политики в професионалното образование и обучение.

За да отговори на новите изисквания за качество, адаптивност и ефективност на работната сила, системата за професионално образование и обучение не може да продължи да функционира в рамките на съществуващия закон. В нашето развитие настъпиха кардинални промени, в резултат на това, че страната стана член на Европейския съюз, икономическите процеси се развиват в условията на пазарно стопанство, потребностите на икономиката от човешки ресурси претърпяха коренни промени.

От една страна определени политики и подходи в ЗПОО вече не са актуални и не отговарят на новите обществени потребности, от друга - в рамките на Европейския съюз се оформят нови, общи политики в сферата на професионалното образование и обучение, които изискват съответни мерки у нас. Заедно с това през изминалите години в системата за професионално образование и обучение се натрупа значителен опит, който генерира нови практики и политики, които показаха своята ефективност и очакват законова основа за прилагане в системата.

Сега са от изключителна важност и излизат на преден план проблемите, свързани с качеството на ПОО и съответствието му с потребностите на бизнеса, възможностите за валидиране на компетенции, придобити чрез неформално и информално учене, системата от кредити и подобряване на възможностите за проходимост в образователната система и формите за учене през целия живот, дуалното обучение като възможност за придобиване на професия и квалификация в реална работна среда.

Предлагаме съществени промени в ЗПОО да се обсъждат едва след приемане на новия закон за народната просвета. Това ще създаде синхрон и последователност между различните образователни степени и професионалното образование. Независимо от нормативния подход предлагаме да се обмисли възможността за създаване на нов Закон за професионалното образование и обучение, който да регламентира новите политики в системата на професионалното образование и обучение в съответствие с обществените потребности. За да се осъществи цялостна връзка между различните елементи на образователната система в България, може би, е уместно да се помисли за

рамков нормативен документ (кодекс на образованието), който да очертава основните политики, принципи и перспективи в развитието на образователната система.

Считаме, че валидирането на неформално и информално придобити знания, умения и компетенции е по-широк процес. Той обхваща професионални и ключови компетенции, които във формалното образование се усвояват както в професионалното, така и във висшето образование, и в обучението. В тази връзка предлагаме да се помисли за отделен закон за валидирането.

Считаме, че на този етап няма готовност за въвеждане на дуално обучение в системата на професионалното образование. Необходима е ясна концепция и прецизно изготвени процедури, които да бъдат публично обсъдени.

1. Предложения с принципен характер

Дуалната система е преди всичко работа, допълнена с обучение, а не обратното. За да се въведе тази система е необходимо да се пристъпи към промяна на множество нормативни актове, в т.ч. и на Кодекса на труда. Изключително важни са механизмите на финансиране, както и правата и отговорностите на страните в този процес и това не може да се постигне само с изменения и допълнения в Закона за професионалното образование и обучение.

- 1.1. В двата предложени проекта за закони няма съществени различия по основните въпроси: валидиране, качество на професионалното образование и обучение. В проекта на КБ не са предвидени текстове за дуално обучение и кредитна система. **Предлагаме изработване на вариант на закона, обединяващ елементи и от двата законопроекта.**
- 1.2. Националната квалификационна рамка не присъства в текстовете на проектите за изменение и допълнение на закона. Предлагаме към ал.3 на чл.1, след Закона за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план и с държавните образователни изисквания, да се добави „и Националната квалификационна рамка“.
- 1.3. Предлагаме понятието „професионално ориентиране“ в чл.4, да се замени с „професионално и кариерно ориентиране“.
- 1.4. И двата законопроекта визират качеството на професионалното образование и обучение. Но и в двата законопроекта се пропуска обратната връзка за качеството на практическата реализация на завършилите специалисти. Предлагаме в регламентирането на вътрешните системи за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение, да бъде заложено изискването за създаване на устойчива обратна връзка (получаване на информация) за качеството на реализация на завършилите специалисти.
- 1.5. **Предлагаме** към чл. 13 на законопроектите да се добави нова алинея (1) със следното съдържание: „Държавните образователни стандарти за професионално образование и обучение се подготвят в съответствие с

професионалните стандарти и секторните квалификационни рамки, разработени и приети от социалните партньори.

1.6. Предлагаме следното допълнение към текста на чл.6 в законопроектите:

Списъкът на професиите за професионално образование и обучение да се актуализира един път годишно, по предложение на отрасловите министерства, организациите на работодателите, на работниците и служителите.

Списъкът на професиите за професионално образование и обучение да се обнародва в Държавен вестник.

1.7. Предлагаме следните формулировки на съдържанието на основни понятия към двата законопроекта:

Понятия:

Професионални стандарти

Професионалните стандарти определят измерими резултати на представянето, което се очаква да достигне човек, заемащ конкретна длъжност. Те идентифицират и групират задачите на длъжността и описват знанията, уменията, компетентностите и поведението, необходими за тяхното успешно изпълнение. Професионалните стандарти са инструмент за дефиниране на работните роли и за оценка на трудовото представяне на конкретно работно място. Те са базов компонент в разработването на образователните стандарти и квалификационните планове и програми. Професионалните стандарти изпълняват свързваща функция между квалификациите и изискванията на пазара на труда.

Секторна квалификационна рамка

Отразява динамиката в развитието на знанията, уменията и компетентностите в сектора (бранша), продиктувани от реалните потребности на пазара на труда. Секторната квалификационна рамка идентифицира „ядрото“ от специфични компетентности (резултати от учене) и подпомага предоставянето на обучение и квалификации, адаптирани към специфичните потребности на сектора (бранша). Рамката подпомага идентифицирането на потребности от нови квалификации и нови знания, умения и компетентности, които да бъдат включени в профила на съответните професии/специалности. Секторните квалификационни рамки са насочени към постигане на по-ясно съотнасяне на специфичните за сектора квалификации с Националната квалификационна рамка, респективно с ЕКР.

2. Становище по предложенията на ГЕРБ

Основни теми в проекта на ГЕРБ са валидиране, дуално обучение, кредитна система, качество на ПОО.

2.1. На този етап одкрепяме предложението текст в чл. 5, който узаконява валидирането като част от системата на професионалното образование и обучение. В редица случаи валидирането ще се съчетава с допълнително

обучение и има логика да бъде част от ПОО. Това ще предаде завършен вид на системата за ПОО.

- 2.2. За регламентирания в чл. 23 Центрове за нови знания не е ясно какво е мястото им в системата за ПОО и връзката им с другите институции в системата. Идеята за модерна база за практическо обучение е добра.
- 2.3. Чл. 49 а, ал. 2, т. 2 думата „материални“ е заменена със „собствена материална база“. Предлагаме този текст да отпадне и да остане старият: ресурсно осигуряване - материални и човешки ресурси, с които се гарантира качествено провеждане на професионалното обучение и/или информиране и професионално ориентиране. Новият текст дава възможност за нееднозначни тълкувания на „собствена материална база“.
- 2.4. Чл. 49 а, алинея 6

Категорично сме против това, да се подновяват лицензите през определен период от време. Това са допълнителни административни и лицензионни тежести, които не са в унисон с политиките на Европейския съюз.

Предлагаме да се въведе в употреба термина „Държавни образователни стандарти“ (ДОС). Необходим е регламент, гарантиращ промени и актуализации в ДОС.

Предлагаме Центровете за професионално обучение да актуализират учебните си програми, по специалности, за които планират провеждане на обучения и ги регистрират в системата на НАПОО най-късно до 20 дни преди старта на обучението. Това се извършва най-малко един път на две години. Актуализацията се извършва в съответствие с ДОС и иновациите в икономическия сектор, за който се подготвят съответните специалисти.

- 2.5. Чл. 56 предлагаме да бъде: Национално представителните организации на работодателите.
- 2.6. В Чл. 56а формулировката „браншовите/отрасловите организации на работодателите“ не носи достатъчно информация кои точно са браншовите организации. Предлагаме да се запише: **„Браншови/отраслови организации на работодателите, членувачи в национално представителните организации.“** Предлагаме текста в т.1 на чл.56а да бъде: „1. разработват и приемат професионални стандарти и участват в разработването и актуализирането на учебните планове и на учебните програми за професионалната подготовка в училищното професионално образование и обучение;“
- 2.7. В допълнителните разпоредби определението за професионални компетенции не е точно. Предлагаме да се прецизира в съответствие с определенията, приети в Европейския съюз.

4. Становище по предложенията на КБ

Основни теми в проекта на КБ са валидиране и качество на ПОО.

- 4.1. В Чл. 56а формулировката „браншовите/отрасловите организации на работодателите“ не носи достатъчно информация кои точно са браншовите организации. Предлагаме да се запише: „**Браншови/отраслови организации на работодателите, членуващи в национално представителните организации.**“ Предлагаме текста в т.1 на чл.56а да бъде: „1. разработват и приемат професионални стандарти и участват в разработването и актуализирането на учебните планове и на учебните програми за професионалната подготовка в училищното професионално образование и обучение;“
- 4.2. Необходимо е въвеждане на коректната форма на терминология по отношение на третата форма на образование - **информалното**. С настоящата формулировка на третата форма на образование като „самостоятелно учене“ се ограничава правото на гражданите чрез **въвеждането им в заблуждение**. Същността на информалното учене, като усвояване на знания, умения и компетенции в ежедневния процес на живеене, включително и чрез хобито си, е коренно различно от процеса на самостоятелно учене или самоподготовка като част от формалното и неформалното образование. Неорганизираното, неструктурираното и несистематизирано натрупване на знания, умения и навици в процеса на живеене всъщност дава възможност на хората да валидират и сертифицират тези знания и умения, получени във всякакъв контекст чрез информалното учене. Официално становище, получено в БСК от Института по български език към БАН по отношение на ползваната терминология, подкрепя предложението.

Убедени сме, че народните представители от ръководените от Вас парламентарни комисии ще разгледат с нужното внимание направените предложения и ще ги припознаят при внасянето на предложения по законопроектите между първо и второ четене.

С уважение,

Изпълнителен

вожидар Данев

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2008
1051 СОФИЯ, УЛ. "ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.ML.SP.GOVERNMENT.BG

Изх. №: *08...109*
18.11.2013

ДО

✓
ПРОФ. ВАНЯ ДОБРЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА КЪМ
42^{РО} НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № КН-353-09-65 от 22.11.2013 г.

СТАНОВИЩЕ

КН-303-14-3
09.12.2013 г.

ОТНОСНО: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение № 345-01-76, внесен от Милена Дамянова и група народни представители на 12.11.2013 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДОБРЕВА,

По предоставения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) № 345-01-76, внесен от Милена Дамянова и група народни представители на 12.11.2013 г., изразявам следното становище:

Министерство на труда и социалната политика, в рамките на своите компетентности, не подкрепя предлаганият законопроект поради съществени недостатъци.

Основна част от съображенията се отнасят до употребата на термините. Понастоящем в нормативната база, регулираща професионалното образование и обучение, не са дефинирани термините:

- „валидиране на професионални компетентности“;
- „дуално обучение“;
- „информално учене“.

По отношение на термина „валидиране на професионални компетентности“, предлагаме да се използва „валидиране на знания и умения по професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение“. Съгласно определението, дадено в Препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. за създаване на Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот, „компетентност“ означава доказана способност за използване на знания, умения и личностни, социални и/или методологични дадености. В този смисъл, дефинирането на компетентностите, като доказани знания, умения и дадености противоречи на определението за валидиране, което съдържа доказване и признаване на знания и умения.

Предлагаме вместо „по пътя на обучение чрез работа (дуално обучение)“ да се използва само „дуално обучение“. Считаме, че дуалното обучение не е форма на партньорство между професионална гимназия и работодател, а е вид професионално обучение и следва да се регламентира в сега действащия Закон за народната просвета.

Предлагаме да отпадне възможността за придобиване на квалификация по част от професия чрез дуално обучение.

Считаме, че дуалното обучение не следва да се осъществява въз основа на договор за ученичество, сключен при условията и по реда на Кодекса на труда между обучаем и работодател, а е необходимо да се извършат допълнителни промени в Кодекса на труда, за да се уредят отношенията между страните (работодател и обучаем) съобразно спецификата на този вид на обучение, в т.ч. отговорността на страните при предсрочно прекратяване на договора, определяне на размера на възнагражденията на обучаемите и др. Също така, следва да се има предвид, че съгласно Кодекса на труда минималната възраст за приемане на работа е 16 години, а по изключение могат да се приемат на работа и лица от 15 до 16 години за извършване на работи, които са леки и не са опасни или вредни за здравето и за правилното им физическо, умствено и нравствено развитие и чието изпълнение не би било пречка за редовно посещение на училище или за участие в програми за професионално ориентиране или обучение.

По отношение на дуалното обучение, считаме, че следва да се регламентират и следните въпроси:

1. Обхвата на лицата, които ще могат да обучават за придобиване на професионална квалификация чрез дуално обучение. Предлагаме достъп до тази форма на професионално обучение да имат само млади хора на възраст до 24 години, които не притежават професионална квалификация по същата професия;
2. Реда за определяне на професиите, по които ще се организира дуално обучение, въз основа на ясни и точни критерии (напр. чрез изрично посочване в Списъка на професиите за професионално образование и обучение), тъй като не всички професии от списъка на първа и втора степен са подходящи за провеждане на тази форма на професионално обучение;
3. Изискванията по отношение на предприятията, които ще могат да участват в тази форма на професионално обучение (придобиване на статут на „обучаващо предприятие“). За да се гарантира качествено провеждане на обучението, следва да се предвидят минимални изисквания относно наличието на подходяща материална база и квалифицирани лица – работници и служители в съответното предприятие, които ще бъдат определени за наставници на обучаемите. Изясняването на този кръг от въпроси е много важно и с оглед осигуряване на възможности за включване на малки и средни предприятия в дуалното обучение чрез подходящи форми на обединяване;
4. Допълнителни изисквания относно лицата, които могат да бъдат наставници с оглед притежаването на педагогически умения, както и да се въведат ограничения за броя на обучаемите, на които едно лице по едно и също време може да е наставник;
5. Сформирането на групи от обучаеми в дуалната форма на обучение. Професионалните гимназии ще провеждат теоретичното обучение на обучаемите, което ще се финансира от държавата. Набирането на минимален брой обучаеми ще е вероятно условие за финансиране и може да доведе до трудности при формиране на групи, особено в по-малките населени места;
6. Участието на браншовите организации в процеса, в т.ч. при провеждане на държавните изпити за придобиване на квалификация; за да се осигури външна оценка на резултатите от обучението;

По отношение на термина „информално учене“, предложен от вносителите на законопроекта, следва да се има предвид, че понастоящем в редица документи с нормативен и ненормативен характер възприетият превод на „non-formal learning“ на български език е „самостоятелно учене“. Така е например в: Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2008 – 2013 година, Актуализираната стратегия по заетостта на република България 2013 - 2020 г., Закона за насърчаване на заетостта и др. В тази връзка предлагаме да се използва термина „самостоятелно учене“

Аналогично на промяната на чл. 10, където в ал. 3, т. 6 думата „непрекъснато“ се заменя с „продължаващо“ (съгласно предлаганото в § 10, т. 1), подобна промяна следва да се извърши и в чл. 5, ал. 2.

В § 21, новата алинея 6 трябва да се допълни накрая с думите „към сертификат“.

В § 22, алинея 1 повтаря предвидената в § 4 нова алинея 5 на чл. 5 и следва да остане само едната разпоредба.

Считаме, че е необходимо да отпадне текста на § 23, където не следва да се указва, че НАПОО осъществява функциите си чрез специализирана администрация от държавни експерти.

Необходима е редакция в § 24, където от изменената т. 8 на чл. 42 следва да отпадне текста „разработва политики“. Следва да се предвиди промяна и в т. 10 на чл. 42 с оглед включване в регистъра и на изменените и подновените лицензии.

По отношение предлаганата нова редакция на т. 3 в чл. 52 считаме, че трябва да се прецизира текста, тъй като МТСП не следва да анализира качеството в системата на професионалното образование, а би могло да участва в анализирането на качеството в системата на професионалното обучение. Също така не подкрепяме предложението да отпадне т. 3 на чл. 52, където се регламентира съгласуването на Списъка на професиите за професионално образование и обучение от Министерството на труда и социалната политика.

По отношение предлаганата промяна в чл. 16 на ЗНЗ, предлагаме вместо нова т.16 „Контрол на качеството на професионалното обучение, организирано по този закон“ този текст да се включи в сега съществуващата т. 12, където е систематичното му място.

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР:

РОСИЦА ЯНКОВА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на земеделието и храните

Изх. № 0202-118
... д. д. 2, 2013 г.

Вх. № КН-303-04-3
М. 12. 2013 г.

ДО
ПРОФ. ДФН ВАНЯ ДОБРЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
КЪМ 42-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ
На Ваш № КН-353-09-65 от 22.11.2013 г.

ОТНОСНО: Становище по проект за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение, № 354-01-76, внесен от н.п. Милена Дамянова и група народни предсметители на 12.11.2013 г. в 42-то Народно събрание

УВАЖАЕМА ПРОФЕСОР ДОБРЕВА,

Министерството на земеделието и храните не подкрепя представения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение, внесен от н.п. Милена Дамянова, № 354-01-76 на 12 ноември 2013 г. в 42-то Народно събрание, като счита, че предложените промени в проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение следва да са обвързани с промени и в други законодателни актове – Закона за

предучилищното и училищно образование, Закона за народната просвета и други закони в сферата на образованието.

Осъзнавайки необходимостта от такова образование, което да създава конкурентноспособна работна сила на пазара на труда, като гаранция за устойчив растеж на икономиката на страната, все по-наложителна става цялостната промяна на законодателството и нормативната база в тази област, както и необходимостта от усъвършенстване на Закона за професионалното образование и обучение, с оглед постигане на съответствие със заложените основни цели в Стратегия Европа 2020 на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, свързани с повишаване на качеството и резултатността на образователната система в държавите-членки.

ПРОФ. ДСН ДИМИТЪР ГРЕКОВ
Министър на земеделието и храните

ПОДКРЕПА ПОДКРЕПА

ЧЛЕН НА МКСП

ЧЛЕН НА ЕКП

MEMBER OF ECFT

MEMBER OF ETUC

ДО
ПРОФ. ВАНЯ ДОБРЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ
ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
42-РО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

0285
10.12.2013г.

УВАЖАЕМА ПРОФЕСОР ДОБРЕВА,

КН-329-00-7
10.12.2013г.

Във връзка с Ваше писмо, изх.№КН-353-09-71/03.12.2013 г., относно внесени законопроекти за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение, предоставям на Вашето внимание Становището на КТ „Подкрепа“:

СТАНОВИЩЕ НА КТ „ПОДКРЕПА“

1. Относно законопроект за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение (ЗИДЗПОО) № 354-01-88, внесен от Валентина Богданова и група народни представители.

Законопроектът за изменение и допълнение на ЗПОО актуализира нормативните изисквания в контекста на общоевропейските образователни политики, като въвежда европейските инструменти, свързани с валидиране на компетентности, придобити по неформален или самостоятелен път, модулно обучение, основано на резултати от учене, обвързване на професионалните квалификации с Националната квалификационна рамка, въвеждане на система за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение.

Считаме, че е положителна концепцията, маркираща децентрализиране при определяне на защитени професии на областно ниво (чл.6а 1) и обвързването на степента на професионална квалификация с Националната квалификационна рамка (чл.8, алинея б), както и предложеният нов член 9а, нормиращ системите за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение.

Независимо от предложените актуални концепции, в Законопроекта за изменение и допълнение на ЗПОО, считаме, че някои от текстовете стесняват възможностите на организациите и институциите, легитимирани за предоставяне на професионално образование и обучение, съгласно чл. 9. Стесняването на обхвата е налично в преложението за

ул. Ангел Кънчев 2, София 1000; централа 9893033 2, Angel Kanchev, str., 1000 Sofia, BULGARIA, phone (359 2) 987

изменение и допълнение на чл. 40, съгласно което, в ал. 5 „Право да извършват валидиране на професионални знания, умения и компетентности имат институциите по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2.”, са изключени като правоимащи легитимирани в чл. 9 институции, като по този начин неаргументирано се предпоставя невъзможността да осъществяват процес, който по своята същност не е по-сложен от процеса на предоставяне на професионално образование и обучение, в който са включени изброените в чл. 9 институции в сега действащия ЗПОО, и включително с непроменен текст в предложението за допълнение и изменение на ЗПОО, обект на настоящото становище. **Предлагаме следното изменение на чл. 40, ал. 5 в предложението за изменение и допълнение на ЗПОО: „Право да извършват валидиране на професионални знания, умения и компетентности имат институциите по чл. 9”, както и в ал. 6 „За разходи за установяване, документиране, оценяване и признаване на опита на лицата, както и за провеждане на изпитите за придобиване на професионална квалификация, направени от институциите по чл. 9, се заплащат суми в размер, определен от тези институции.”**

2. Относно законопроект за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение (ЗИДЗПОО) № 354-01-76, внесен от Милена Дамянова и група народни представители.

Положителна е концепцията, регламентираща в рамките на обхвата на закона за изменение и допълнение на ЗПОО и професионалното ориентиране като същностен елемент при избора на подходяща професия и последваща реализация на пазара на труда. Концепцията обаче не е развита в необходимата степен, а само маркирана в чл. 4., без последователно да бъде детайлизирана в последващите предложения за промени и синхронизирано да бъде отразена в предложените промени на чл. 5, описващ същността на системата за професионално образование и обучение. Още повече, че предложението за разширение на текстовете на чл. 5 с включване на дуалното обучение – само по себе си положително, е представено чрез стеснено разбиране само в рамките на взаимоотношения работодател – професионална гимназия, при наличието на по-широк обхват на институции и организации, предоставящи професионално образование и обучение, съгласно действащия чл. 9. Предлагаме текстът в предложението за промяна на чл. 5, ал. 4, т. 2 да бъде: **„в институциите и организациите, предоставящи професионално образование и обучение, съгласно чл. 9”, както и да се добави нова алинея, описваща професионалното ориентиране, като част от системата на професионалното образование и обучение.** Относно ал. 6, представяща определение на валидирането като

ПОДКРЕПА РОДКРЕРА

ЧЛЕН НА МКСП

ЧЛЕН НА ЕКП

MEMBER OF ECFT

MEMBER OF ETUC

процес и цел, предлагаме „информално учене“ да се смени със „самостоятелно учене“. Терминът „самостоятелно учене“ е придобил гражданственост чрез редица програмни, стратегически и проектни документи (Национална стратегия за УЦЖ 2008-2013, Проект за Национална стратегия за УЦЖ 2014-2020, Проект BG051PO001-4.3.03-0001 „Нова възможност за моето бъдеще“ , свързан с пилотното тестване на инструментариум за валидиране, Статистическите данни на НСИ за образование, обучение и УЦЖ и пр.) .

Предложението за изменение на чл. 9, ал 2, стеснява параметрите на институциите, имащи право да осъществяват професионално образование и обучение, като се представя акцентът само върху професионалните гимназии в контекста на дуалното обучение. Предлагаме да се запази съществуващият текст на чл. 9, ал. 2 в действащия ЗПОО, като се допълни с нова алинея 4: **Институциите по реда на чл. 9 имат право да осъществяват дуално обучение за придобиване на професионална квалификация или част от професионална квалификация въз основа на ясно регламентирани договорни условия за провеждането на теоретичното и практическото обучение. Съответната промяна на разширяване на обхвата на възможности за предоставяне на обучение чрез работа (дуално обучение) следва да се отрази и в предложеното изменение на чл.13, ал. 8; чл. 15 ал.3; чл.26 а, ал.1.**

Предложението за създаване на Центрове за нови знания, съгласно чл.18,т.8 и чл. 23 не е ясно аргументирано в мотивите към предложението за изменение и допълнение (представеното описание е общо, нефункционално и с необходимост от поясняване на необходимостта от подобно институционално изграждане. В мотивите е описано следното: „Създават се Центрове за нови знания. Те ще се обособят към браншовете, където ще се организира практическо обучение само по определени теми“.), като функцията на тези центрове, съгласно предложения текст в чл.23, е медиаторна за организиране на практическото обучение в професионалните гимназии и центрoвете за професионално обучение, което само по себе си е безпредметно при наличието на договори за осъществяване на практическо обучение, нормирани като в действащия ЗПОО, така и в предложение № 354-01-76, обект на настоящото становище и доказва недобра вътрешна съгласуваност на предложените текстове за допълнение и изменение. Считаме, че предложението за изменение на чл. 23 следва да опише правомощията на институции и организации, предоставящи актуални обучения на учителите в системата на професионалното образование и обучение, а предложеното изменение на чл. 23 с предложението за създаване на Центрове за нови знания с описаните в проект № 354-01-76 функции, да отпадне.

Предложението за изменение и допълнение на чл.40, ал. 5 стеснява правото на **институциите и организациите, предоставящи професионално образование и обучение, да**

ул. Ангел Кънчев 2, София 1000; централа 9893033 2, Angel Kanchev, str., 1000 Sofia, BULGARIA, phone (359 2) 987

КОНФЕДЕРАЦИЯ НА ТРУДА

CONFEDERATION OF LABOUR

ПОДКРЕПА ПОДКРЕПА

ЧЛЕН НА МКСП

ЧЛЕН НА ЕКП

MEMBER OF ECFT

MEMBER OF ETUC

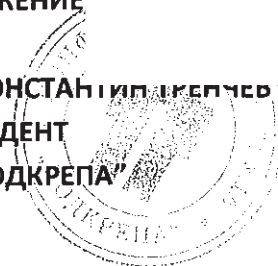
извършват валидиране на професионални компетентности, съгласно предложения текст „ Право да извършват валидиране на професионални компетентности имат институциите по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2.. **Предлагаме разширяване на обхвата с всички легитимирани в чл. 9 на действащия ЗПОО институции, като текстът се промени, както следва: „ Право да извършват валидиране на професионални компетентности имат институциите, предоставящи професионално образование и обучение, съгласно чл. 9”.** Предложенията за допълнение и изменение на чл. 56, 57 и 58 са нееднородни, като множеството функции, предписани на браншовите организации на работодателяте, не са предоставени като възможност за браншовите синдикални организации. **Предлагаме следните промени: чл. 56, ал. 9 – да отпадне (обосновка е дадена във връзка с чл.23); в чл. 57 да се добави ал. 6 участват в обучение на учители, обучаващи и наставници; в чл. 58 да се добави ал. 7. участват в обучение на учители, обучаващи и наставници.**

06.12.2013

Гр.София

СУВАЖЕНИЕ

Д-Р КОНСТАНТИН ПЕПЧЕР
ПРЕЗИДЕНТ
КТ „ПОДКРЕПА”

ул. Ангел Кънчев 2, София 1000; централа 9893033

2, Angel Kanchev, str., 1000 Sofia, BULGARIA, phone (359 2) 987

Президент: 980 77 66; 988 34 05; fax (359 2) 981 29 28;

e-mail president@podkrepa.org;

www.podkrepa.org

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЪР НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Изх. № ...02-02-197.....
.....29.11.2013г.....

КН-303-12-2
03.12.2013 г.

ДО
ПРОФ. ВАНЯ ДОБРЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
на 42-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш изх. № КН-354-09-65/22.11.2013г.

Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение, № 354-01-76, внесен от Милена Дамянова и група народни представители на 12.11.2013 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДОБРЕВА,

Във връзка с постъпило в Министерството на регионалното развитие Ваше писмо с вх. № 02-02-197/26.11.2013 г. относно изразяване на становище по законопроект за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение, № 354-01-76, внесен от Милена Дамянова и група народни представители на 12.11.2013 г., бих искала да Ви уведомя за следното:

С предложените промени в Закона за професионалното образование и обучение вносителите са посочили, че се цели усъвършенстване на функционирането и по-нататъшното развитие на системата на професионално образование и обучение по отношение на съдържанието, организацията, качеството и достъпа до професионално образование и обучение. Промените, които се предлагат са свързани с подобряване на

пригодността за заетост, с улесняване на прехода от образование и обучение към заетост, с професионална заетост, която се осигурява чрез образование и обучение.

Предвид изложеното, регламентираните със законопроекта правоотношения са извън функционалната компетентност на Министерството на регионалното развитие.

МИНИСТЪР:

ДЕСИСЛАВА ПЕРЗИЕВА